

Lakatut puulattiat

Kodin tilat

Hoito-ohje

Puu materiaalina

Puu on luonnonmateriaali ja siksi sen ulkonäkö on uniikki laudasta ja säleestä toiseen. Oksaisuudet, säyvävaihtelut ja pintarakenteet eri lautojen välillä kuuluvat sen ominaisuuksiin. Puulajien kovuudet vaihtelevat eri puulajien välillä. Myös eri puulajien sisällä on vaihtelevuutta.

Puulattialle on ominaista, että käytön jäljet näkyvät lattiasa kulutuksen mukaan. On luonnollista, että käytön jälkiä tulee enemmän sinne, missä käyttö on kovempaa. Puulattia on hyvä suojata voimakkaan kulutuksen alueilla, kuten keittiössä ja sisääntulossa esimerkiksi irtomatoilla.

Puu kypsyy ajan saatossa ja muuttaa väriä UV-valon vaikutuksesta. Värimuutokset ovat voimakkaimillaan ensimmäiset 12 kk asennuksesta, mikä on hyvä huomioida esim. mattoja käyttäessä.

Huoneilman olosuhteet

Puu on hygroσκοoppinen materiaali, mikä tarkoittaa sitä, että se pyrkii tasapainottumaan ympäröivän kosteuden mukaan. Kosteassa tilassa puu ilmee kosteutta ja turpoaa, kun taas kuivassa ilmassa puu luovuttaa kosteutta ja kutistuu. Tästä syystä on erittäin tärkeää pitää tilan kosteudet mahdollisimman tasaisena ja noudattaa annettuja suositussarvoja. Lattian asennuksen ja käyttöänsä aikana ilman suhteellisen kosteuden on oltava välillä 35 - 60 % ja huonelämmön välillä +18 - 24°C.

Jos näistä olosuhteista poiketaan, saattaa puulattiasa esiintyä turpoamista, rakoilua, halkeilua, haristumista tai muita muodonmuutoksia, joiden syntymisestä valmistaja, myyjä ja asentaja eivät ole vastuussa. Nämä ongelmat voit estää käyttämällä kuivina aikoina ilmankostutinta sekä kosteissa olosuhteissa kesällä ja syksyllä lämmitystä ja/tai tuuletusta. On hyvä huomioida, että talvikaudella lämmittäminen ja liiallinen tuulettaminen kuivattaa sisäilmaa voimakkaasti. Jotta voit seurata huoneilman olosuhteita, kannattaa hankkia kalibroitu kosteusmittari.

Lattialämmitys

Lattialämmitykseen soveltuvat vesikiertoiset tai itsesäätyvät sähköiset järjestelmät. Valmiin lattian käytön aikainen pintalämpötila saa maksimissaan olla + 27°C (myös mattojen alla) ja vuorokautinen vaihtelu saa olla enintään 5 astetta. Lattialämmitysjärjestelmän on jaettava lämpöä tasaisesti koko lattiapinnalle. Lattialämmitys kuivattaa puuta, minkä seurauksena voi lautojen väliin muodostua rakoilua ja pintapuuhun voi ilmestyä pieniä halkeamia lämmityskauden aikana. Kaikki Tarkettin puulattiat soveltuvat lattialämmitykseen, pl. pyökki. Huomaa, että liian korkea lattian lämpötila voi vahingoittaa puulattian pysyvästi!

Hoito-ohjeita noudattamalla pidennät puulattiasi käyttöikää!

Käyttöönottopuhdistus

Lika saattaa tarttua helpommin mattapintaiseen lakkaan. Tästä syystä mattapintainen lattia kannattaa puhdistaa säännöllisemmin. Irtolika ja pöly poistetaan lattialta imuroimalla. Nihkeämpöä lattia, mikä tarkoittaa sitä että lattiapinnalle ei jää vettä. Hyvä siivousväline tähän on nykyaikainen mikrokuitumoppi. Rakennustöiden aikana lattialle tulee betoni- ja kipsipölyä, mikä on emäksistä likaa. Käytä betonipölyn poistoon hapanta puhdistusainetta, pH 5 - 5,9 (esimerkiksi Berner Heti Sapu tai Kiilto Rosita). Vaihda moppeja usein niiden likaantuessa. Tämän jälkeen nihkeämpöä lattia pelkällä vedellä nihkeytyllä mopilla ja sen jälkeen kuivaa lattia hyvin.

Tavanomaisen lian poistoon käytä mietoja yleispuhdistusainetta, jonka pH on 6 - 8, annosteltuna ohjeen mukaan, esim. Tarkett Tarkoclean Lakatuille puulattioille, Berner Heti-Yleispesu, Kiilto Vieno Aktiivi, Kiilto 10-Universum ja Diversey Sprint 200 Fresh. Puulattiaa hoidetaan kuivin ja nihkein menetelmin, mutta jos lattialle jää vettä moppauksen jälkeen, kuivaa vesi välittömästi kuivalla mopilla. Näin saat myös lian nostatettua ylös. Älä koskaan yliannostele äläkä käytä saippuaa tai vahoja (polymeerejä) sisältäviä puhdistus- ja hoitainneita, sillä nämä aiheuttavat rasvaisen näköisen lattiapinnan.

Lattiaa ei vahata.

Ylläpito

Käytä pääsääntöisesti kuivia siivousmenetelmiä, kuten imurointia tai kuivamoppausta mikrokuitumopilla. Kuiva mikrokuitumoppi irrottaa likaa tehokkaammin kuin imuri. Poistaaksesi kiinnittyneitä likaa tee nihkeämpöä. Käytä yleispuhdistusainetta, jonka pH on 6 - 8, annosteltuna ohjeen mukaan. Katso ohjeet puhdistusaineen valinnasta kohdasta Uuden puulattian käyttöönottopuhdistus. Jos lattialle jää vettä moppauksen jälkeen, kuivaa vesi välittömästi kuivalla mopilla.

Peruspuhdistus

Rasvaisia jälkiä tulee lattiaan mm. jalkapohjista ja ruoasta, ja ne näkyvät herkästi mattapintaisella lattialla. Harvakseltaan voi olla tarpeen nihkeä-/kosteamopata lattia rasvaisia likaa poistavalla puhdistusaineella. Älä käytä tiskiainetta, sillä se sisältää runsaasti saippuaa. Rautakaupoista löydät tähän tarkoitukseen sopivat rasvaa poistavat puhdistusaineet, kuten Berner Heti Tuima ja Heti Jyty tai Kiilto Akseli. Seuraa aina puhdistusainevalmistajan ohjeita oikeasta annostelusta. Pyyhi puhdistuksen jälkeen pelkällä vedellä nihkeytetyllä mopilla ja sen jälkeen vielä kuivalla. Toista käsittely niin moneen kertaan, että lika tai rasvainen kalvo katoaa. Jos haluat lattiaasi hieman enemmän kiiltoa voit peruspuhdistuksen jälkeen levittää 1 - 2 kerrosta hoitainetta esim. Bona Oy:n Wood Floor Refresher tai Synteko Newshine 1696. Seuraa tarkoin ainevalmistajan ohjeita koskien käsittelyä. Anna hoitainne kuivua valmistajan ohjeen mukaan käsittelyjen välillä. Kun olet käsitellyt lattian, jatka hoitoa kuivilla menetelmillä tai nihkeillä käyttäen neutraalia puhdistusainetta. Emäksiset puhdistusaineet poistavat hoitainneen.

Tahrannoisto

Tahrat poistetaan tuoreeltaan. Käytä neutraalia tai heikosti emäksistä puhdistusainetta.

Väriaineet, öljy: spriiä tai mineraalitärpättiä.

Puuliima: denaturoitu sprii.

Puhdistettu kohta pyyhitään puhtaalla vedellä tahrannoiston jälkeen.

Yleisiä ohjeita

- Puulattiat vahingoittuvat liuottimista.
- Öljytahrat on syytä pyyhkiä heti sillä pinta voi värjäytyä.
- Kumiaines voi värjätä lattian.
- Huonekaluissa on oltava hyväkuntoiset ja puhtaat huopatassut naarmujen ehkäisemiseksi.
- Vaaleat ja hyvin tummat värit lisäävät siivouksen määrää.
- Siirrä tuolit ja muut kalusteet nostamalla, älä vedä tai työnnä niitä.
- Jos käytät pyörällistä toimistotuolia, suojaa puulattia suojalevyllä tai matolla siltä kohdalta, missä käytät tuolia.
- Älä teippaa suoraan lattiapintaan.

Pysäytä lika

Ulkoa kantautunut lika naarmuttaa ja vahingoittaa lattiaa. Suurin osa tästä liasta tulee rakennukseen ulko-ovien kautta. Suojaa lattiapäällysteesi oikein mitoitetuilla sisääntulomatoilla.

- 80% liasta tulee rakennuksen ulkopuolelta
- Oikein mitoitettu sisääntulomatotus pysäyttää jopa 90 % liasta
- Käytä sisääntulomattoja ulko-ovien ulko- ja sisäpuolella

Lattian hionta ja uudelleen käsittely

Parkettilattia on mahdollista hioa kauttaaltaan ja pintakäsittellä kokonaan uudelleen, mikäli lattia on pahasti vaurioitunut tai kulunut. Tällöin on tärkeää huomioida, että vanhan lattian esteettisyyttä ja pintatuntumaa ei pystytä säilyttämään, erityisesti sävytetyissä, harjatuissa ja viisteellisissä lattioissa.

Parkettilattian mahdollisia ongelmatilanteita

- Pintavaurio, esimerkiksi kolot tai naarmut:
Korjataan mahdollisimman pian sulatevahalla tai puulle tarkoitettulla kitillä (löytyy rautakaupoista). Vauriokohta on altis kosteudelle ja pahenee mikäli sitä ei heti korjata.
- Värimuutoksia UV-valon vaikutuksesta, mikä huomataan esimerkiksi mattoja tai kalusteita siirrettäessä:
Tämä on puulle luonnollinen käyttäytyminen. Kyseinen kohta palautuu ajan saatossa kun se altistuu UV-valolle.
- Parkettilattia narisee tai äänetelee:
On normaalia, että parkettilattia äänetelee sen luontaisesta elämisestä johtuen. Jos ääntely on poikkeavaa, on todennäköinen syy epätasainen- tai liian joustava alusta, tai parketin luontainen eläminen on estetty (esimerkiksi liian painavilla kalusteilla tai liikuntavarojen puuttumisella). Sisäilman kosteus- ja lämpötilavaihtelut voi lisätä puulattian ääntelyä.
- Parkettiautojen välissä rakoja:
Tämä on normaalia talvisin ja lämmityskauden aikana kun ilma on kuivempi ja puu kuitistuu. Raot pienenevät sisäilmankosteuden lisääntyessä.
- Kuperat tai koverat laudat:
Sisäilman kosteuden ollessa liian alhainen, tai lauta saa kosteutta alapuolelta, voi se aiheuttaa laudoissa koveruutta. Liian korkea sisäilman kosteus voi aiheuttaa kuperuutta.
- Laikukas lattia tai lattia on vaikea pitää puhtaana:
Lattia on hoidettu sopimattomalla puhdistusaineella tai sitä on yliannosteltu. Puhdista lattia käyttäen pelkkää vettä. Pinttynyt lika voi vaatia hidaskierroksisen lattiahoitokoneen. Katso kohta "Ylläpito ja peruspuhdistus".
- Säleät irtoavat:
Liian alhainen sisäilman kosteus tai liian korkea lattian lämpötila/lämpötilamuutokset voi aiheuttaa säleiden irtoamia.
- Parketti joustaa:
Parketissa voi esiintyä jännityksiä sisäilman olosuhteiden muuttuessa, mikä voi aiheuttaa parketissa hieman joustoa. Lisäksi voi alustan epätasaisuudet, liian joustava alusta tai jos parketin luontainen eläminen on estetty, aiheuttaa vastaavaa käyttäytymistä.
- Laudassa halkeamia:
Liian alhainen sisäilman kosteus tai liian korkea lattian lämpötila/lämpötilamuutokset voi aiheuttaa puun halkeilua. Lattialämmitys kuivattaa puuta jolloin halkeamia voi ilmestyä.
- Irronnut tai haljennut oksankohta:
Korjataan mahdollisimman pian sulatevahalla tai puulle tarkoitettulla kitillä (löytyy rautakaupoista). Vauriokohta on altis kosteudelle ja pahenee mikäli sitä ei heti korjata.